

کارنامه ایرانی کتابخانه های عمومی

جلد نخست

به کوشش و اهتمام

احمد شعبانی

عضویت علمی دانشکده معارف

قاسم موحدیان

تابستان ۱۴۰۰

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

نشر چاپار

سرشناسه	: شعبانی، احمد، ۱۳۳۵ - ، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: کارنامه ایرانی کتابخانه‌های عمومی / به کوشش و اهتمام احمد شعبانی، قاسم موحدیان.
مشخصات نشر	: تهران: چاپار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۶ ص.
شابک	: ج ۱: ۳-۲۰۲-۲۷۶-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا.
یادداشت	: ص.ع. به انگلیسی:
یادداشت	: Ahmad Shabani, Ghasem Movahedian. Iranian report of public libraries
موضوع	: کتابخانه‌های عمومی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع	: Public libraries -- Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده	: موحدیان، قاسم، ۱۳۶۱ - ، گردآورنده
رده‌بندی کنگره	: Z۶۷۵
رده‌بندی دیویی	: ۰۲۷/۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۶۴۳۰

تهران: ۸۸۸۹۹۶۸۰ - ۰۹۱۳۱۹۶۰۲۱۴

کارنامه ایرانی کتابخانه‌های عمومی

احمد شعبانی و قاسم موحدیان

چاپ اول: ۱۴۰۰ شمارگان: ۱۰۰۰

صفحه‌آرایی: ندا هوشمند

شابک ۳-۲۰۲-۲۷۶-۶۰۰-۹۷۸ ISBN 978-600-276-202-3

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

قیمت: ۴۸۰۰۰ تومان

مؤسسان

دکتر احمد شعبانی

استاد دانشگاه اصفهان

دکتر نعمت الله فاضلی

استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دکتر غلامرضا آملی

استاد بازنشته دانشگاه تهران

دکتر مقصود فراستخواه

استاد مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی

دکتر جعفر مهراد

استاد بازنشته دانشگاه شیراز

فهرست

۱۱.....	یادداشت مقدماتی
۱۳.....	اصول و رویکردهای «کارنامهٔ ایرانی کتابخانه‌های عمومی»
۱۷.....	مقاله‌ها
کتابخانه‌های عمومی، آپاراتوس قدرت و صنعت فرهنگ؛ با تأکید بر آرای هورکهایمر و	
آدورنو/ دکتر قاسم موحدیان	۱۹.....
۱۹.....	مقدمه
۲۱.....	صنعت فرهنگ
۲۴.....	جایگاه کتابخانه‌های عمومی در صنعت فرهنگ
۲۷.....	کارکرد رهایی بخش کتابخانه‌های عمومی
۳۳.....	نتیجه‌گیری
۳۵.....	منابع و مأخذ
باز اندیشی در کتابخانه‌های عمومی: مدل فضایی کتابخانه‌های عمومی / دکتر منصور	
۳۷.....	کوهی رستمی
۳۷.....	مقدمه
۳۹.....	کتابخانه‌های عمومی در بستر تاریخی
۴۳.....	هویت نهادی کتابخانه‌های عمومی
۴۵.....	کتابخانه عمومی به عنوان مکان
۴۹.....	مدل فضایی پیشنهادی کتابخانه عمومی اجتماع‌محور
۴۹.....	۱. فضای تجربه و الهام‌بخشی
۵۰.....	۲. فضای یادگیری و توانمندسازی
۵۱.....	۳. فضای خلق و نوآوری
۵۲.....	۴. فضای مشارکت اجتماعی

۵۳	۵. فضای ملاقات و گفتگو
۵۴	فرجام سخن
۵۵	منابع و مآخذ
۵۹	کتابخانه عمومی و توسعه فرهنگی در سده جدید / ناهید سلیمانی
۵۹	مقدمه
۶۰	تعریف توسعه
۶۳	ارتباط فرهنگ با توسعه
۶۴	توسعه فرهنگی
۶۵	تفاوت توسعه فرهنگ و توسعه فرهنگی
۶۷	جایگاه کتاب و کتابخانه عمومی در توسعه فرهنگی
۶۹	۱. مرکز منابع، اطلاعات، و دانش در جامعه
۷۱	۲. مرکز آرشیو و بایگانی در جامعه
۷۲	۳. مرکز فرهنگی در جامعه
۷۶	۴. مرکز آموزشی در جامعه
۷۹	۵. مرکز اجتماعی در جامعه
۷۹	۶. مرکز خلاقیت در جامعه
۸۰	۷. مرکز سرگرمی و اوقات فراغت
۸۱	۸. مرکز مشاوره در جامعه
۸۲	نتیجه‌گیری
۸۲	منابع و مآخذ
	مدیریت دانش بومی و کتابخانه‌های عمومی: حلقه مفقوده در زیست‌بوم ایران / دکتر لیلی سیفی
۸۵	مقدمه
۸۶	دانش بومی در بوم جغرافیایی ایران
۸۷	ضرورت مدیریت دانش بومی در کتابخانه‌های عمومی
۸۹	نقش کتابخانه‌های عمومی در مدیریت دانش بومی
۸۹	۱. شناسایی و جمع‌آوری
۹۰	۲. حفظ و نگهداری
۹۱	۳. مستندسازی
۹۱	۴. سازماندهی